

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

torsdag 6. februar 2025 kl. 10:00

Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 10:55.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug (f.o.m. sak 04/25), Bjørn Gimming, Tor Jacob Solberg, Johan Narum, Anne Jødahl Skuterud, Marit Haugen, Gaute Lenvik, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Ann Elise Hildebrandt (vara for Anne Berit Aker Hansen) og Vidar Olsen
Forfall:	Anne Berit Aker Hansen
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Sander Mardal, Hans Peder Hvide Bang, Ida Louise Bjonness, Kari Helen Telfer og Ellen Karin Solevåg

Saksliste

001/25	Godkjenning av innkalling og dagsorden	2
002/25	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	4
003/25	Orientering fra markedsregulator	6
004/25	Alle – Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2025	8
005/25	Kjøtt - Markedsregulerende tiltak svin 2025	10
006/25	Melk – Budsjett faglige tiltak 2025, utsatt behandling	13
007/25	Melk - Satser for reguleringslagring 2024	15
008/25	Melk – Mandater for videre arbeid innenfor markedsordningen for melk	21
009/25	Grønt - Forslag til endring i vedtektene for Stiftelsen Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG)	23

Sak nr.: 001/25	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Sak nr.: 25/22505-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Sak nr.: 002/25	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Sak nr.: 25/22505-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 11. desember 2024 godkjennes med følgende reviderte vedtak i sak 100/24 «Melk – Budsjett faglige tiltak 2025»:

«Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilger Omsetningsrådet for 2025 inntil:

1. 7 313 867 kroner til Geno SA til avlsarbeid
2. 1 730 000 kroner til Norsk Sau og Geit til avlsarbeid
3. 493 000 kroner til KOORIMP v/Animalia til faglige tiltak
4. 3 970 660 kroner til Helsetjenesten for storfe»

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

I etterkant av møtet 11. desember 2024 oppdaget sekretariatet at vedtaket i sak 100/24 «Melk – Budsjett for faglige tiltak 2025» inneholdt feil beløp for bevilgningene til KOORIMP og Helsetjenesten for storfe. Ved en inkurie har tall fra 2024-budsjettet blitt brukt. Beløpene er riktig gjengitt i sakens innstilling. Riktig vedtaket skal være:

«Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilger Omsetningsrådet for 2025 inntil:

1. 7 313 867 kroner til Geno SA til avlsarbeid
2. 1 730 000 kroner til Norsk Sau og Geit til avlsarbeid
3. 493 000 kroner til KOORIMP v/Animalia til faglige tiltak
4. 3 970 660 kroner til Helsetjenesten for storfe»

Sak nr.: 003/25	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Sak nr.: 25/22505-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Kjøtt og egg Johan Narum
- Melk Marit Haugen

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Sak nr.: 004/25	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Alle – Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2025	Sak nr.: 24/69040-2

Beskrivelse

I tabellen under foreslås møtedatoer for Omsetningsrådet for andre halvår 2025.

Dato	Aktuelle saker
21. august	Digitalt møte. Start kl. 08:30. Omsetningsavgift på korn.
25. – 26. september	Faktur. Satser for prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter, melkeprodukter og kjøtt til spesialmarkeder for 2026.
11. november	
8. desember	Budsjettsaker m.m.

Ved få og ikke-prinsipielle saker på dagsorden kan møter gjennomføres digitalt, for å effektivisere og begrense kostnadene knyttet til rådets møter. For 2. halvår 2025 settes august-møtet opp som digitalt og de øvrige møtene som fysiske med oppstart kl. 10 for møtene i november og desember. Avhengig av saker kan det bli aktuelt å omgjøre møtet i november til et digitalt møte.

Detaljene rundt fakturen avklares senere.

Følgende datoer er forsøkt unngått:

- Høstferie uke 40 og 41 (29. september – 10. oktober)

De foreslåtte datoene er sjekket mot aktivitetskalenderen til Norsk Landbrukssamvirke.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 2. halvår 2025:

Torsdag 21. august 2025 kl. 08:30 (digitalt møte)
 Torsdag 25. september – fredag 26. september 2025 (faktur)
 Tirsdag 11. november 2025 kl. 10:00
 Mandag 8. desember 2025 kl. 10:00

Møtebehandling

Møtedatoene ble diskutert, og det kom forslag til alternative datoer. Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 2. halvår 2025:

Torsdag 21. august 2025 kl. 08:30 (digitalt møte)

Torsdag 18. september – fredag 19. september 2025 (faktur)

Mandag 10. november 2025 kl. 10:00

Mandag 8. desember 2025 kl. 10:00

Sak nr.: 005/25	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Kjøtt - Markedsregulerende tiltak svin 2025	Sak nr.: 25/17101-2

Beskrivelse

Nortura søker Omsetningsrådet om å gjennomføre partisalg av 211 tonn svinekam fra reguleringslageret med en ramme på inntil 20 prosent rabatt. En del av partiet når «best før»-holdbarhet i slutten av april, og Nortura ber derfor om mulighet for partisalg frem til utgangen av april 2025. Selv om prognosen viser underskudd av helt slakt, har det foreløpig ikke vært interesse for å kjøpe kam fra reguleringslager.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med Norturas søknad.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 2 andre ledd, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 20. januar 2025

Møtebehandling

Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.
Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet gir Nortura SA en forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre et partisalg i 2025 av inntil 211 tonn kam av svin fra reguleringslageret med en rabatt på inntil 20 prosent. Tiltaket gjelder til og med 30. april 2025.
2. Landbruksdirektoratet delegeres myndighet til å godkjenne regnskapet for tiltaket. Tiltaket skal rapporteres i det halvårslige revisorattesterte regnskapet for markedsregulering.
3. Nortura SA gis anledning til å varsle bransjen om tiltaket umiddelbart etter Omsetningsrådets møte 6. februar 2025.

Kjøtt - Markedsregulerende tiltak svin 2025

Nortura søker i brev av 20. januar 2025 Omsetningsrådet om muligheten for å gjennomføre partisalg med en ramme på inntil 20 prosent på 211 tonn svinekam fra reguleringslageret i en periode frem til utgangen av april 2025.

Norturas søknad om partisalg av svinekam

Norturas søknad gjengis her i sin helhet:

«Partisalg på hel kam fra reguleringslager

Det ligger 211 tonn med hel kam av svin på reguleringslager som nærmer seg best før dato. Det første partiet vil nå denne datoen i slutten av april. Det har foreløpig ikke vært noen interesse i å kjøpe kam fra reguleringslager, og Totalmarked vurderer det derfor som nødvendig å tilby inntil 20% rabatt på hele volumet av hel kam til og med utgangen av april.

Selv om prognosen viser at det er et underskudd av helt slakt av gris er det moderat til lav etterspørsel etter kammen. I tillegg er det hel gris på reguleringslager. Det er derfor nødvendig gi en rabatt for å bidra til salg av 211 tonn hel kam.

Saken bes å bli behandlet i møtet til omsetningsrådet i februar. Vi ber om muligheten til å informere bransjen når vedtaket er fattet.

Prognose – januar 2025

Med vennlig hilsen

Totalmarked kjøtt og egg»

Landbruksdirektoratets vurdering

Markedssituasjonen for svinekjøtt var preget av overskudd i 2024 og det ble gjennomført flere markedsregulerende tiltak for å redusere overskuddet. I tillegg til helt slakt ble det lagt inn 211 tonn svinekam på reguleringslager. Prognosen for 2025 tilsier underskudd på 1 800 tonn svinekjøtt for året isolert sett. I tillegg var det 1 645 tonn svinekjøtt på reguleringslageret

ved utgangen av uke 52 2024, herav 211 tonn svinekam.

Nortura søker nå om forhåndsgodkjennelse for å gjennomføre partisalg av 211 tonn svinekam fra reguleringslageret. Deler av partiet har «best før»-holdbarhet i slutten av april, og Nortura ber derfor om muligheten for å bruke 20 prosent rabatt frem til utgangen av april.

I retningslinjene punkt 5-2 er det gitt hvilke vareslag av skåret vare som er definert som reguleringsvare. For svin gjelder det skinke m/bein, svinekam m/bein, sideflesk m/bein og svinekjøttsortering 23 prosent (kun fra første skjærenivå). Det er dermed innenfor regelverket at Nortura reguleringslagerer svinekam m/bein. Det er ikke åpnet for frysefradrag på skåret vare i regelverket. Det gjelder kun helt slakt, som gitt i retningslinjene punkt 3-2.

I retningslinjer for markedsregulering av kjøtt punkt 2 andre ledd tredje setning står det følgende, og Landbruksdirektoratet mener at søknaden kan omfattes av denne bestemmelsen:

«Eventuelle andre avsetnings- og produksjonsregulerende tiltak kan gjennomføres etter forhåndsgodkjennelse fra Omsetningsrådet.»

Landbruksdirektoratet har stilt spørsmål til Nortura om hva som er årsaken til at det har blitt lagt svinekam på reguleringslager i stedet for helt slakt. Nortura har svart at ved å regulere svinekammen forhindret de at markedet ville bli mettet på svinekam på kort tid. Det ville bremset salget av helt slakt totalt sett i bransjen. Ved å regulere kammen åpnet det opp for at bransjen opprettholdt kjøpet av helt slakt, og at den regulerte svinekammen kunne selges på et senere tidspunkt.

Det har ikke blitt solgt svinekam fra reguleringslager av den mengden som ble lagt inn i fjor, og det er dermed hele mengden Nortura nå ber om å kunne rabattere.

Landbruksdirektoratet innstiller på at Norturas søknad om inntil 20 prosent rabatt ved salg av svinekam m/bein fra reguleringslageret innvilges, med varighet fra vedtaket er fattet til utgangen av april 2025.

Partisalg er et relativt enkelt tiltak. For å spare tid og kostnader både for Nortura, Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet, foreslår direktoratet at regnskapet for partisalg som nå er foreslått, regnskapsføres som en del av det halvårlege revisorattesterte regnskapet for markedsregulering av kjøtt. I dette regnskapet rapporteres de øvrige kostnadene ved reguleringslagring. Dette innebærer at Landbruksdirektoratet delegeres myndighet til å godkjenne regnskapet. Omsetningsrådet vedtok en slik løsning i sak 42/24 av 22. april 2024 som gjaldt partisalg av storfekjøttsortering 14%.

Landbruksdirektoratet foreslår også at Nortura gis anledning til å varsle bransjen om tiltaket umiddelbart etter Omsetningsrådets møte 6. februar 2025 jf. markedsreguleringsforskriftens § 6 andre ledd som lyder:

«Markedsregulators informasjonsplikt skal sikre alle markedsaktører lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, herunder produksjons- og forbruksprognoser, prisprognoser, prisnoteringer og reguleringsaktiviteter. Informasjon skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at vedtak om endring/tiltak er foretatt.»

Sak nr.: 006/25	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Melk – Budsjett faglige tiltak 2025, utsatt behandling	Sak nr.: 24/80302-4

Beskrivelse

Tine SA søker om 500 000 kroner i støtte til Norsk Sau og Geit (NSG) oppgradering/utvikling av en ny avlsdatabank i 2025.

Søknaden ble avslått av Omsetningsrådet 11. desember 2024, sak 100/24, men rådet åpnet for en ny behandling i februar 2025.

Landbruksdirektoratet anbefaling er i tråd med Tines søknad.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet punk 2.2 og 2.3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjon viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også komme frem at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Vedlegg

Brev fra Tine 17. januar 2025.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilger Omsetningsrådet i 2025 inntil 500 000 kroner til NSGs oppgradering/utvikling av en ny avlsdatabank for sau og geit.

Melk – Budsjett faglige tiltak 2025, utsatt behandling

Bakgrunn

Tine SA søker i brev av 17. januar 2025 om støtte til NSGs arbeid med oppgradering/utvikling av en ny avlsdatabank for sau og geit.

Søknaden kom etter at Omsetningsrådet 11. desember 2024 sak 100/24 av slo deler av søknaden fra Tine til NSG med følgende begrunnelse:

«Det var enighet i rådet om at en søknad om midler til utviklingstiltak i NSG kan behandles i rådets neste møte.»

Tine skriver i sin søknad at det er behov for en oppgradert avlsdatabank for en robust, brukervennlig og sikker løsning. Kostnadene er spesifisert, og det søkes om 500 000 kroner fra omsetningsmidlene for melk som et engangsbeløp i 2025.

Totalkostnaden for prosjektet i 2025 er estimert til 1 530 000 kroner, hvorav 500 000 kroner er fra omsetningsavgiften på melk og 500 000 kroner innvilget i desember 2024 fra fondet for kjøtt, sak 99/24. Resterende kostnader vil bli dekket gjennom egeninnsats fra NSG.

I sak 100/24 var det også søkt om midler til helsetjenesten for geit. Tine skriver at «en eventuell ny søknad om midler til Helsetjenesten for geit vil følge de føringene lagt i protokollen fra Omsetningsrådet, herunder at planlagt finansiering i jordbruksavtalen 2025 skal foreligge først.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Tine søker om 500 000 kroner fra omsetningsfondet for melk for 2025 til oppgradering/utvikling av avlsdatabanken for NSG. Dette er i tillegg til de 1 730 000 kronene de fikk bevilget til avlsarbeid i møtet i desember.

Landbruksdirektoratet vurderer at søknaden er begrunnet og i tråd med regelverket og i samsvar med søknaden fra Nortura om et tilsvarende beløp for den samme aktiviteten fra fondet for kjøtt. Direktoratet innstiller i tråd med Tines søknad, og anbefaler at det bevilges 500 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til tiltaket i 2025.

Krav til informasjon og rapportering

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også fremgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette er for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Sak nr.: 007/25	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Melk - Satser for reguleringslagring 2024	Sak nr.: 25/1256-2

Beskrivelse

Tine legger frem satser for reguleringslagring for smør, hvitost, brunost og tørrmelk for 1. og 2. halvår 2024. Økningen i satsene sammenlignet med 2023 skyldes i hovedsak økningen i målpris fra 1. juli 2024.

Tine la frem oppdatert regnskapsgrunnlag for å beregne lagringsdelen av satsene i 2021. I behandlingen av satser for reguleringslagring i Omsetningsrådet 18. februar 2022, jf. sak 016/22, la en til grunn at regnskapsmaterialet oppdateres igjen om fem år, med mindre det skjer vesentlige endringer i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. Landbruksdirektoratet legger derfor til grunn at lagringsdelen av satsene indeksjusteres med en relevant offentlig indeks, f.eks. SSBs byggekostnadsindeks for boliger.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 3-1-1 fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine datert 06.01.2025 (unntatt offentlighet).

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet vedtar følgende satser for reguleringslagring av melkeprodukter 1. halvår og 2. halvår 2024:

Produkt	Sats 1. halvår Øre/kg/mnd	Sats 2. halvår Øre/kg/mnd
Smør	35,55	36,72
Hvitost	39,67	40,74
Brunost	37,90	39,16
Tørrmelk	30,42	31,45

Melk - Satser for reguleringslagring 2024

Bakgrunn

Tine foreslår i brev av 25.01.2024 satser for lagring av reguleringsprodukter i melkesektoren for 2024. Satsene for begge halvår behandles i samme sak ettersom oppgave for reguleringslagring også kun behandles en gang per år. Satsene består av to elementer som legges sammen; kapitalkostnader og kostnader til lager.

Grunnlag for beregning av satser

Lagringsgodtgjørelse ytes for nødvendig reguleringslagring av melkeprodukter. Satser for reguleringslagring fremkommer som summen av kostnader til kapitalbinding og lagringskostnader. Utgangspunktet for beregning av kapitalbinding og lagringskostnader er prinsippene som ble fastsatt av Omsetningsrådet 21.06.2002, 30.04.2003 og 30.04.2004. Følgende elementer inngår i grunnlaget for satsene:

Kapitalbinding (A)

Det er lagt til grunn at markedsregulator skal ha dekning for kostnadene knyttet til kapitalbinding av varer på reguleringslager. Kapitalkostnadene beregnes med utgangspunkt i varens tilvirkningsverdi, og en rentesats fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kapitalbindingen beregnes i øre per kg per måned.

Varens tilvirkningsverdi er råstoffverdi i liter omregnet til kg vare pluss tilvirkningskostnader og felleskostnader som påløpet frem til lagring. Råstoffverdi per liter beregnes ut fra antatt veid gjennomsnittlig noteringspris for 1. og 2. halvår 2024, og korrigeres for gjeldende sats i Prisutjevningsordningen for modnede oster, geitemelksprodukter og tørrmelk.

Råstoffverdien for smør beregnes ut fra gjeldende produksjonsfløteverdi for fløte korrigeret for gjeldende sats for fløte til smør i prisutjevningsordningen. For omregning fra liter råvare til kg benyttes gjeldende omregningsfaktorer for melk og fløte.

Rentesatsene som er benyttet er fastsatt av Landbruksdirektoratet med hjemmel i retningslinjer for markedsregulering av melk punkt 6 fjerde ledd. Rentesatsen fastsettes per halvår på basis av sammenveining av nominell NIBOR 3-mnd. med et tillegg på 0,4 prosentpoeng.

Lagringskostnader (B)

Kostnadsarter som inngår er avskrivninger og renter, vedlikehold, kostnader til energi, vann og avløp, husleie og øvrige indirekte kostnader. Lagringskostnadene oppgir i øre per kg per måned. Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene er vedtatt anvendt for en periode på fem år, med mindre det skjer vesentlige endringer i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. I mellomtiden er det gitt mulighet for indeksjustering i tråd med kostnadsutviklingen basert på relevant offentlig statistikk (jf. OR-sak 71/11, 79/16 og 16/22). Ettersom kostnadsgrunnlaget ble oppdatert for 2021, benyttes indeksjustering for 2024.

Beregning av kapitalbinding (A)

Kapitalkostnadene som inngår i satsene for 1. halvår og 2. halvår 2024 inngår i tabellen under.

A		
Kapitalkostnader		
Produkt	1. halvår	2. halvår
	Øre/kg/md	Øre/kg/md
Smør	23,36	24,30
Hvitost	26,66	27,49
Brunost	22,32	23,29
Tørrmelk	18,56	19,37

I 1. halvår 2024 øker kapitalkostnadene for alle produkter sammenlignet med 2. halvår 2023. Økte kapitalkostnader kommer blant annet av økte rentesatser fra slutten av 2023. Rentesatsen er økt fra 5,09 prosent per 2. halvår 2023 til 5,12 prosent i 1. og 2. halvår 2024.

I kapitalkostnadene inngår tilvirkningskostnader, herunder råvarekostnader, og felleskostnader. Slike kostnader vil variere fra halvår til halvår. Tines kalkyler er basert på de aktuelle produksjonsanleggene, noe som fører til variasjoner i produksjonskostnadene mellom ulike perioder. Noe av kostnadene vil være knyttet til hvilke anlegg som har produksjonen, og disse vil også variere med hvilke volum som det enkelte anlegg produserer. Ulik alder og teknologi på anlegg kan også spille inn. Det er de tre største artiklene i hver produktgruppe som representerer kostnadene for hver produktgruppe.

Kostnadsgrunnlag for lagringskostnader (B)

Lagringselementet ble sist oppdatert i 2021, jf. OR-sak 16/22. Kostnader til avskrivning og renter, vedlikehold, energi, vann og avløp, husleie og øvrige indirekte kostnader ble oppdatert med regnskapsdata fra 2020.

Utgangspunktet er at det skal beregnes satser for reguleringslagring av hvitost og brunost på kjølelager, smør på fryselager og tørrmelk på tørrlager. Som grunnlag for beregningen benyttes data fra Tines sentrallager på Heimdal (frys og kjøle) og Klepp (frys, kjøle og tørr), samt Tines anlegg på Brumunddal (kjøle og tørr).

Det er kun kostnader til drift av selve lageret som inngår i beregningsgrunnlaget, samt lagerets andel av indirekte kostnader. Kostnadene fordeles til de tre lagertypene på grunnlag av antall pallplasser, med unntak av energi som fordeles etter estimert energiforbruk.

Det er da i prinsippet brukt samme metodikk som da dette kostnadselementet ble oppdatert i 2021, da følgende 7 hovedtrinn ble lagt til grunn for beregning av satsene:

1. Kostnadsgrunnlaget for hver av de 3 anleggene hentes ut fra regnskapet
2. Kostnadsgrunnlaget «vaskes» for kostnadssteder som skal holdes utenfor
3. Kostnadsgrunnlaget «vaskes» for kostnader som skal holdes utenfor
4. Fordeling av indirekte kostnader mellom lager/ekspedisjon og produksjon
5. Fordeling av kostnader mellom lager og ekspedisjon
6. Fordeling av kostnader mellom de tre lagertypene
7. Beregning av satser for de aktuelle varegruppene

For utfyllende beskrivelse av hvert enkelt trinn, se innstilling om satser for reguleringslagring 2021, jf. sak 16/22, som ble behandlet i Omsetningsrådet 18. februar 2022. I sak 16/22 ble det forutsatt at det oppdaterte kostnadsgrunnlaget legges til grunn for lagringsdelen av satsene i en periode fremover, siden det innebærer relativt mye arbeid å oppdatere kostnadsgrunnlaget årlig. Kostnadsgrunnlaget skal derfor oppdateres igjen etter fem år, med

mindre det skjer vesentlige endringer i lagringen, som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. 2025 er siste år av femårsperioden.

I henhold til sak 16/22 er det imidlertid mulighet for at lagringsdelen av satsene indeksjusteres i tråd med kostnadsutviklingen basert på relevant offentlig indeks, som i denne saken ble vedtatt skulle være SSBs byggekostnadsindeks for boliger. Tine har lagt til grunn en indeksjustering basert på denne indeksen for 2024 med en kostnadsutvikling på 2,5 prosent for 1. halvår og 1,9 prosent for 2. halvår. Lagringselementet i satsen for 1. halvår 2024 er foreslått indeksjustert ut fra lagringselementet i vedtatt sats for 2. halvår 2023, og satsen for 2. halvår 2023 er foreslått indeksjustert ut fra lagringselementet i foreslått sats for 1. halvår 2024. Dette gir følgende verdier for lagringselementet (B) i satsene for 2024:

B		
Lagringskostnader		
Produkt	1. halvår	2. halvår
	Øre/kg/mnd	Øre/kg/mnd
Smør	12,19	12,42
Hvitost	13,01	13,25
Brunost	15,58	15,87
Tørrmelk	11,86	12,08

Lagringselementet i satsene for 1. og 2. halvår 2024 øker sammenlignet med 2023 som følge av indeksjusteringer.

Satsberegning (A+B)

Med utgangspunkt i kostnadselementene som er omtalt ovenfor, foreslår Tine satser for reguleringslagring av melkeprodukter for 1. og 2. halvår 2024. I 2024 har det vært reguleringslagring av smør, hvitost, brunost og tørrmelk. Tine foreslår å øke satsene for tre produktgrupper i 1. halvår 2024, sammenlignet med 2. halvår 2023, med mellom en og seks prosent. Satsen til brunost er redusert med fem prosent i forhold til 2. halvår 2023. I en e-post av 29. januar begrunner Tine denne reduksjonen med at det har vært bedre tilgang på myse i 2024. Tine foreslår en økning i satsene i 2. halvår 2024, der økningen i alle satsene er på tre prosent sammenlignet med 1. halvår 2024.

Beregningen av satser basert på Tines søknad er vist i tabeller nedenfor. I den første tabellen er satsene for 2. halvår 2023 vist for sammenligning.

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 1. halvår 2024

	A	B	C (A+B)		
	Kapital kostnader	Lagrings kostnader	Sats 1. halvår 2024	Sats 2. halvår 2023	Endring i prosent, 2. halvår 23 til 1. halvår 24
Produkt					
Smør	23,36	12,19	35,55	35,18	1 %
Hvitost	26,66	13,01	39,67	38,78	2 %
Brunost	22,32	15,58	37,90	40,05	-5 %
Tørrmelk	18,56	11,86	30,42	28,71	6 %

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 2. halvår 2024

	A	B	C (A+B)		
	Kapital kostnader	Lagrings kostnader	Sats 2. halvår 2024	Sats 1. halvår 2024	Endring i prosent, 2. halvår 23 til 1. halvår 24
Produkt					
Smør	24,30	12,42	36,72	35,55	3 %
Hvitost	27,49	13,25	40,74	39,67	3 %
Brunost	23,29	15,87	39,16	37,90	3 %
Tørrmelk	19,37	12,08	31,45	30,42	3 %

Det er benyttet flere desimaler i beregningene i tabellene og mindre differanser kan derfor forekomme.

Sats for reguleringslagring kommer frem som summen av kapitalkostnader og lagringskostnader.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har gjennomgått og vurdert Tines søknad om endrede satser for reguleringslagring.

Kapitalkostnadene (A) økes for hvitost og tørrmelk i 1. halvår 2024, mens kapitalkostnadene for smør og brunost er redusert. Videre øker kapitalkostnadene i alle gruppene i 2. halvår 2024. Kapitalkostnadselementet består av produktenes tilvirkningsverdi og rentesats. En økt målpris gir derfor utslag på disse kostnadene.

Tine beregner en veid tilvirkningsverdi per produktgruppe. Det tas utgangspunkt i de tre viktigste reguleringsartiklene i hver produktgruppe. Gjennomsnittlig tilvirkningsverdi er nokså lik for smør og hvitost, mens det er en liten økning på tørrmelk. Den gjennomsnittlige tilvirkningsverdien til brunost er noe redusert.

I andre halvår økte tilvirkningsverdien for alle produktgrupper som følge av endringer i råstoffverdi og tilvirkningskostnader. Målprisen økte med 30 øre fra 1. juli 2024, og dette påvirker tilvirkningsverdiene for 2. halvår 2024.

Tilvirkningsverdien er summen av råstoff og andre kostnader. Råstoffverdien påvirkes av endringer i målpris, og satser i prisutjevningsordningen for melk, samt eventuelle endringer i omregningsfaktorer. Omregningsfaktorene er hentet fra Tines kalkyler, og de varierer mellom anlegg ettersom det brukes ulike resepter og ulik teknologi.

Som tidligere har Tine lagt til grunn de tre største reguleringsartiklene i volum innenfor hver produktgruppe som grunnlag for beregningen av satsene. I beregningen av satsen for tørrmelk ligger det, som i 2022 og 2023, kun to tørrmelksprodukter. Dette er på grunn av at kvantaene på de øvrige tørrmelksproduktene er ubetydelige.

Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene er oppdatert i 2021 med regnskapstall for 2020, jf. sak 16/22. Direktoratet legger til grunn at lagringskostnadene indeksjusteres, hvor SSBs byggekostnadsindeks for boliger fra juli 2023 til januar 2024 legges til grunn. Dette gir en økning på 2,5 prosent. For 2. halvår 2024 er samme indeks for perioden januar til juli 2023 lagt til grunn, og viser en økning på 1,9 prosent.

Styrringsrenten har vært uendret i både 1. og 2. halvår, som også gjør at kapitalkostnadene har holdt seg mer stabile enn i 2022 og 2023, og vi ser derfor ikke de store økningene vi har sett de to foregående årene. De små økningene i årets satser skyldes hovedsakelig indeksjusterte lagringskostnader og en liten økning i tilvirkningskostnader.

Oppsummert øker satsene for reguleringslagring for alle produktgruppene, med unntak av brunost, i 1. halvår 2024 sammenlignet med 2. halvår 2023. I 2. halvår 2024 øker alle satsene sammenlignet med 1. halvår 2024 med 3 prosent.

Landbruksdirektoratet anbefaler at satsene for reguleringslagring i 1. og 2. halvår 2024 godkjennes i samsvar med Tines søknad.

Sak nr.: 008/25	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Melk – Mandater for videre arbeid innenfor markedsordningen for melk	Sak nr.: 25/23018-2

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet (LMD) slo i fastsettelsesbrevet om forskriftsendringer mv. som følge av overgang fra målprissystem til volummodell for melk fast at hovedelementene i markedsordningen for melk i store trekk videreføres. Departementet varslet samtidig at det skulle iverksettes et arbeid med sikte på forbedringer av ulike elementer innen ordningen.

LMD har i brev av 27. januar fastsatt følgende to mandater:

1. Det etableres en arbeidsgruppe som skal vurdere prisingen av fløte/fett og mottaksplikten innenfor rammene av volummodellen for melk.
2. Det etableres en arbeidsgruppe som skal gjennomgå og vurdere virkemidlene for markedsbalansering innenfor rammene av volummodell melk og omsetningsloven.

Arbeidet er ikke til hinder for at Omsetningsrådet kan gjøre endringer i sitt regelverk mens arbeidet foregår. Landbruksdirektoratet skal lede gruppene og være sekretariat og koordinere gruppenes arbeid med Omsetningsrådet/Omsetningsrådets sekretariat ved behov.

Hver av gruppene skal levere en rapport innen 20. juni 2025.

Landbruksdirektoratet legger fram saken for Omsetningsrådet til orientering.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra LMD av 17. januar 2025 til Landbruksdirektoratet om Mandater for videre arbeid innenfor markedsordningen for melk

Brev fra LMD av 31. oktober 2024 til Landbruksdirektoratet om Fastsettelsebrev – forskriftsendringer mv. som følge av overgang fra målprissystem til volummodell melk

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Melk – Mandater for videre arbeid innenfor markedsordningen for melk

Bakgrunn

Landbruks- og matdepartementet (LMD) slo i fastsettelsesbrevet om forskriftsendringer mv. som følge av overgang fra målprissystem til volummodell for melk fast at hovedelementene i markedsordningen for melk i store trekk videreføres. Departementet varslet samtidig at det skulle iverksettes et arbeid med sikte på forbedringer av ulike elementer innen ordningen.

LMD har i brev av 27. januar fastsatt følgende to mandater:

1. Det etableres en arbeidsgruppe som skal vurdere prisingen av fløte/fett og mottaksplikten innenfor rammene av volummodellen for melk.
2. Det etableres en arbeidsgruppe som skal gjennomgå og vurdere virkemidlene for markedsbalansering innenfor rammene av volummodell melk og omsetningsloven.

Arbeidet er ikke til hinder for at Omsetningsrådet kan gjøre endringer i sitt regelverk mens arbeidet foregår. Landbruksdirektoratet skal lede gruppene og være sekretariat og koordinere gruppenes arbeid med Omsetningsrådet/Omsetningsrådets sekretariat ved behov.

Hver av gruppene skal levere en rapport innen 20. juni 2025.

Landbruksdirektoratet legger fram saken for Omsetningsrådet til orientering.

Sak nr.: 009/25	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 06.02.2025	Tittel: Grønt - Forslag til endring i vedtektene for Stiftelsen Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG)	Sak nr.: 25/23251-2

Beskrivelse

Styret i Stiftelsen Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) har fremmet forslag til endring av stiftelsens vedtekter. Styret ønsker blant annet å endre Stiftelsens formål ved å fjerne ordet «friske» foran «frukt, bær, grønnsaker», og legge til «poteter». OFGs styre ønsker innspill fra stifterne av stiftelsen og andre relevante interessenter i prosessen.

Direktoratet mener at endringene i formålet er i tråd med føringer Omsetningsrådet har gitt i tidligere saker.

Saken legges frem for Omsetningsrådet til orientering.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Brev og e-post fra OFG datert 29. januar 2025: «Forslag til endringer i vedtektene for Stiftelsen Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG)»

Møtebehandling

Leder Bjørg Tørresdal tok opp en ny vurdering av samordning av opplysningsvirksomhet. Hun bad om innspill på en helhetlig og komplett opplysningsvirksomhet, ut fra mest mulig effektiv bruk av midler. Flere i rådet uttrykte støtte til målsetningen og vektla spesielt produksjon av norske landbruksråvarer, selvforsyning, matsikkerhet og en bærekraftig produksjon.

Med dette ble saken tatt til orientering i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Grønt - Forslag til endring i vedtektene for Stiftelsen Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG)

Bakgrunn

Stiftelsen Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) har i brev datert 29. januar 2025 sendt forslag til endringer i stiftelsens vedtekter. OFGs styre ønsker innspill fra stifterne av stiftelsen og andre relevante interessenter i prosessen. Frist for tilbakemeldinger er satt til 12. februar. OFG opplyser om at styret vil ta innspillene med i sine vurderinger før endelig vedtak fattes.

Forslag til endring i formålsparagrafen

Styret i OFG foreslår blant annet å oppdatere stiftelsens formål. Følgende er gjengitt fra OFGs brev:

«2. Oppdatering av formålsparagrafen (§4)

For å gjenspeile gjeldende kostholdsråd fra Helsedirektoratet og for å ha en bredere støtte til markedet, foreslås det å:

- Fjerne ordet «friske» fra formålet.
- Inkludere «poteter» som en del av stiftelsens område.

Dette sikrer at stiftelsen kan tilby bistand til alle aktører som jobber med frukt, grønt og poteter i Norge, og styrker stiftelsens relevans i henhold til Helsedirektoratets føringer.»

Dersom forslaget til endringer vedtas, vil formålet i vedtektene lyde:

«§ 4. Formål

OFG har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frukt, bær, grønnsaker og poteter i Norge. Hovedhensikten med bruk av de midlene som kommer fra jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer.»

Andre forslag til endringer i vedtektene

Styret har også sett et behov for å tydeliggjøre styrets ansvar og arbeid. Det har også vært endringer i Lov om stiftelser som gjør at det er behov for å endre flere av punktene i vedtektene. I tillegg er stifternes navn oppdatert, og noe av språket er modernisert. Vi viser til OFGs brev fra 29. januar for ytterligere detaljer.

Landbruksdirektoratets vurdering

Direktoratet mener at det er positivt at poteter inkluderes i formålet, og at ordet «friske» tas ut. Endringene er i tråd med føringer Omsetningsrådet tidligere har gitt gjennom vedtak og møtebehandling.

I møtet 13. desember 2019 ble det fattet følgende vedtak i sak 123/19:

«Vedtak

Budsjettene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for de ulike områdene godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og administrasjon av avsetningstiltak i 2020 anvendes inntil 26 278 000 kroner fordelt slik:

1. Budsjett for Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) i 2020 godkjennes og OFG kan anvende inntil 23 920 000 kroner.

Den økte satsingen skal gå til norske produkter av poteter, grønnsaker, frukt og bær.

Omsetningsrådet ber OFG prioritere potet på linje med andre produkter innen frukt og grønt kategorien.

(...)»

I møtet 6. desember 2021 står det under møtebehandling i sak 99/21:

«For å øke totalforbruket av frukt, bær, potet og grønnsaker i Norge er det viktig med et bredere fokus framover enn kun friskkonsum. Omsetningsrådet anmoder OFG om å utvide arbeidsområdet til også å omfatte opplysningsvirksomheten for frysede og konserverte produkter innenfor grøntområdet. Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.»

Direktoratet oppfatter at endringene i formålet er i tråd med de føringene Omsetningsrådet har gitt. De øvrige endringene er i all hovedsak formaliteter.

Landbruksdirektoratet legger fram saken for Omsetningsrådet til orientering.